

100 lat Polskiego Towarzystwa Astronomicznego

(Wysoce obiektywny przegląd działalności)

Kazimierz Stępień

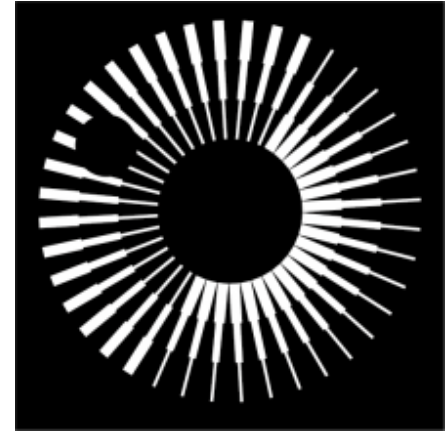
100 lat Polskiego Towarzystwa Astronomicznego

(Wysoce ^{su} ~~o~~ obiektywny przegląd działalności)

Kazimierz Stępień

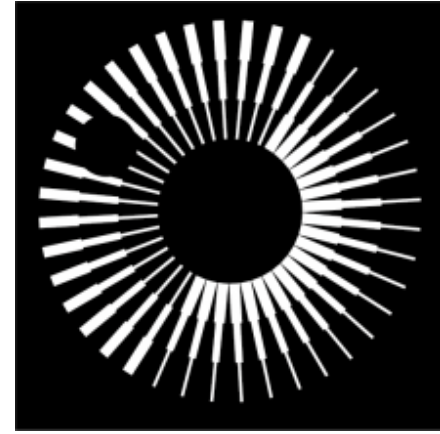
Po co i kiedy powstawały specjalistyczne stowarzyszenia naukowe?

Po co i kiedy powstawały specjalistyczne stowarzyszenia naukowe?

1820 - British Astr. Soc. od 1831 Royal Astr. Soc.

Po co i kiedy powstawały specjalistyczne stowarzyszenia naukowe?

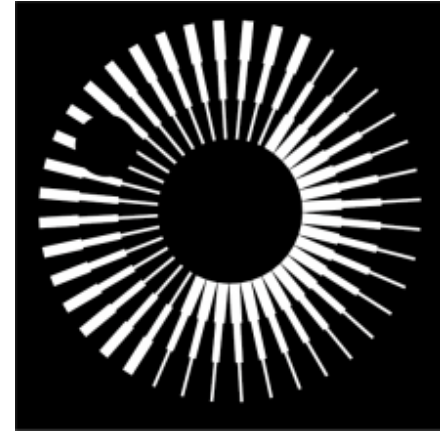

1820 - British Astr. Soc. od 1831 Royal Astr. Soc.

1863 - Astronomische Gesellschaft

Po co i kiedy powstawały specjalistyczne stowarzyszenia naukowe?

1820 - British Astr. Soc. od 1831 Royal Astr. Soc.

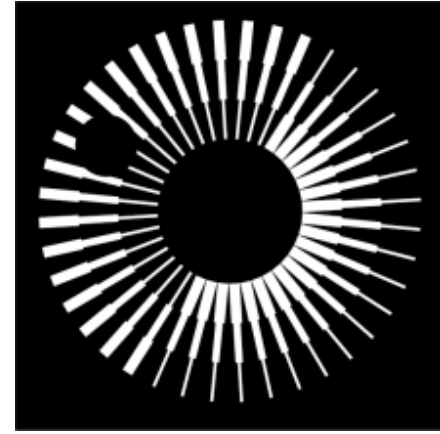

1863 - Astronomische Gesellschaft

1899 - American Astronomical Society

Po co i kiedy powstawały specjalistyczne stowarzyszenia naukowe?

1820 - British Astr. Soc. od 1831 Royal Astr. Soc.

1863 - Astronomische Gesellschaft

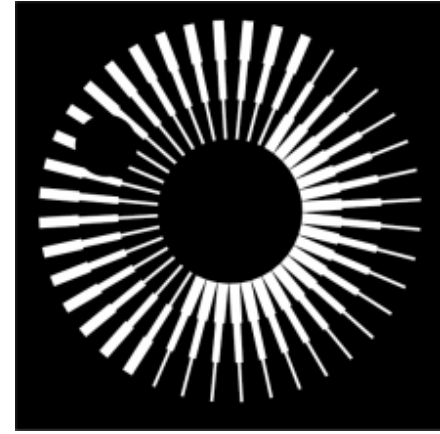
1899 - American Astronomical Society

1923 - Polskie Towarzystwo Astronomiczne

Ze statutu PTA uchwalonego 19 lutego 2023: „...**ma na celu zjednoczenie astronomów i geodetów polskich ku rozwojowi obydwu nauk.**”

Po co i kiedy powstawały specjalistyczne stowarzyszenia naukowe?

1820 - British Astr. Soc. od 1831 Royal Astr. Soc.

1863 - Astronomische Gesellschaft

1899 - American Astronomical Society

1923 - Polskie Towarzystwo Astronomiczne

Ze statutu PTA uchwalonego 19 lutego 2023: „...**ma na celu zjednoczenie astronomów i geodetów polskich ku rozwojowi obydwu nauk.**”

1919 - International Astronomical Union

Sytuacja polskiej astronomii po I w. św.:
stan instrumentarium i obserwatoriów
„opłakany” i „poniżej wszelkiej krytyki”
(Władysław Dziewulski)
a obserwatorium w Krakowie
„poza niezłym księgozbiorem, stało się
raczej składem do pokazywania narzędzi,
jakimi już obserwować nie należy”
(Tadeusz Banachiewicz)

Twórcy ośrodków astronomicznych i domniemani członkowie założyciele PTA:

profesorowie:

Kraków - Tadeusz Banachiewicz (1882-1954)

Wilno - Władysław Dziwulski (1878-1962)

Warszawa - Michał Kamiński (1879-1973)

Lwów - Lucjan Grabowski (1871-1941)

Poznań - Kazimierz Graff (1878-1950)

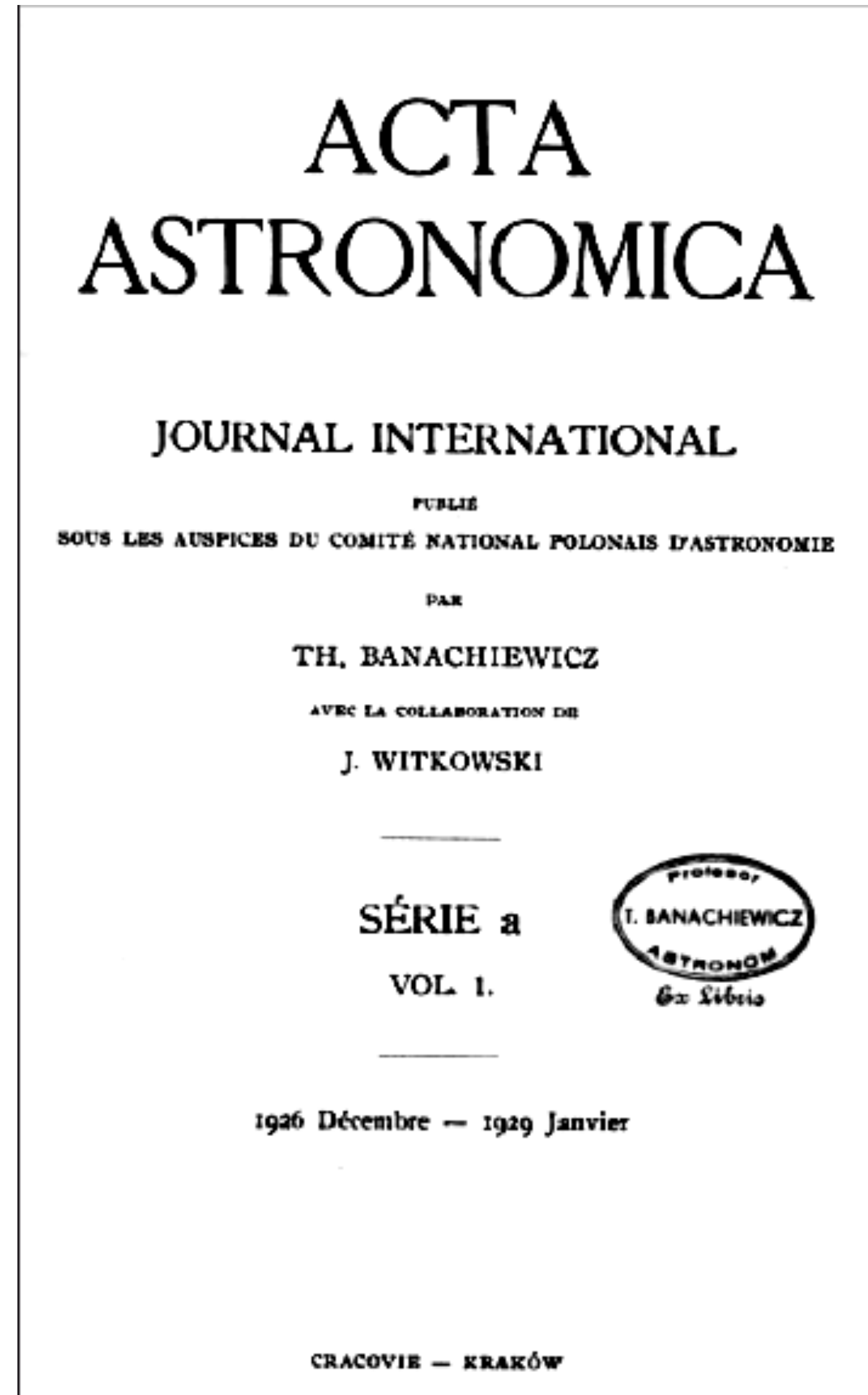
oraz młodzież:

Jan Gadowski (1889-1966), Eugeniusz Rybka (1898-1988),

Bohdan Zaleski (1887-1927), Józef Witkowski (1892-1978),

Lucjan Orkisz (1900-1973)

1925 - T. Banachiewicz i J. Witkowski zakładają polskie
czasopismo astronomiczne *Acta Astronomica*

1948 - po powołaniu Komisji Statutowej przez Min. Oświaty
reaktywowano PTA

1948 - po powołaniu Komisji Statutowej przez Min. Oświaty
reaktywowano PTA

1950 - w Zjeździe uczestniczy 12 prominentnych radzieckich
astronomów („..wytworzona została silna więź między polskimi
obserwatoriami i astronomią radziecką.”)

1948 - po powołaniu Komisji Statutowej przez Min. Oświaty
reaktywowano PTA

1950 - w Zjeździe uczestniczy 12 prominentnych radzieckich
astronomów („..wytworzona została silna więź między polskimi
obserwatoriami i astronomią radziecką.”)

1951 - na wspólnym posiedzeniu Zarządów PTA i PTMA E. Rybka
wygłosił referat „O potrzebie zjednoczenia towarzystw naukowych
w Polsce”

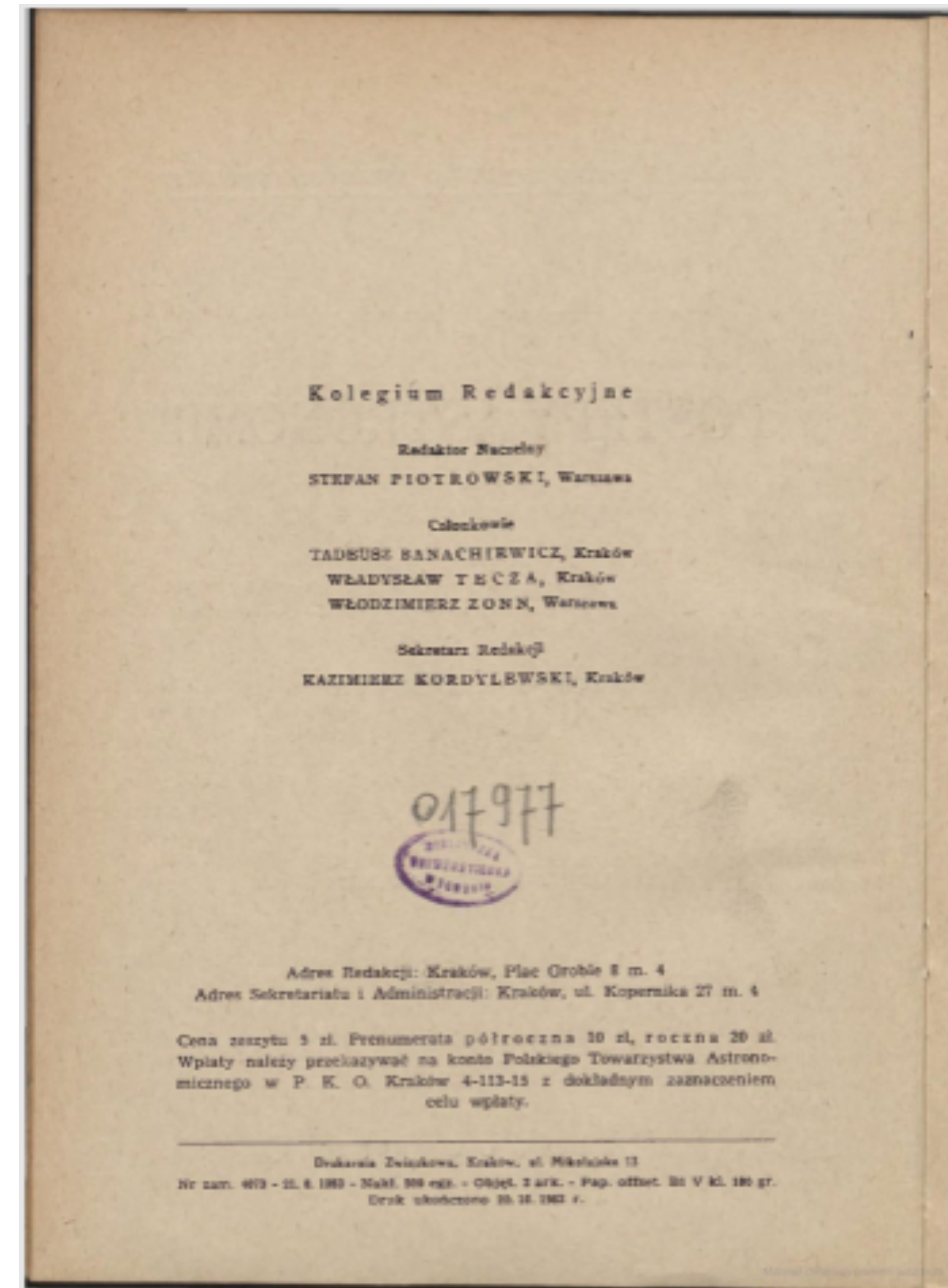
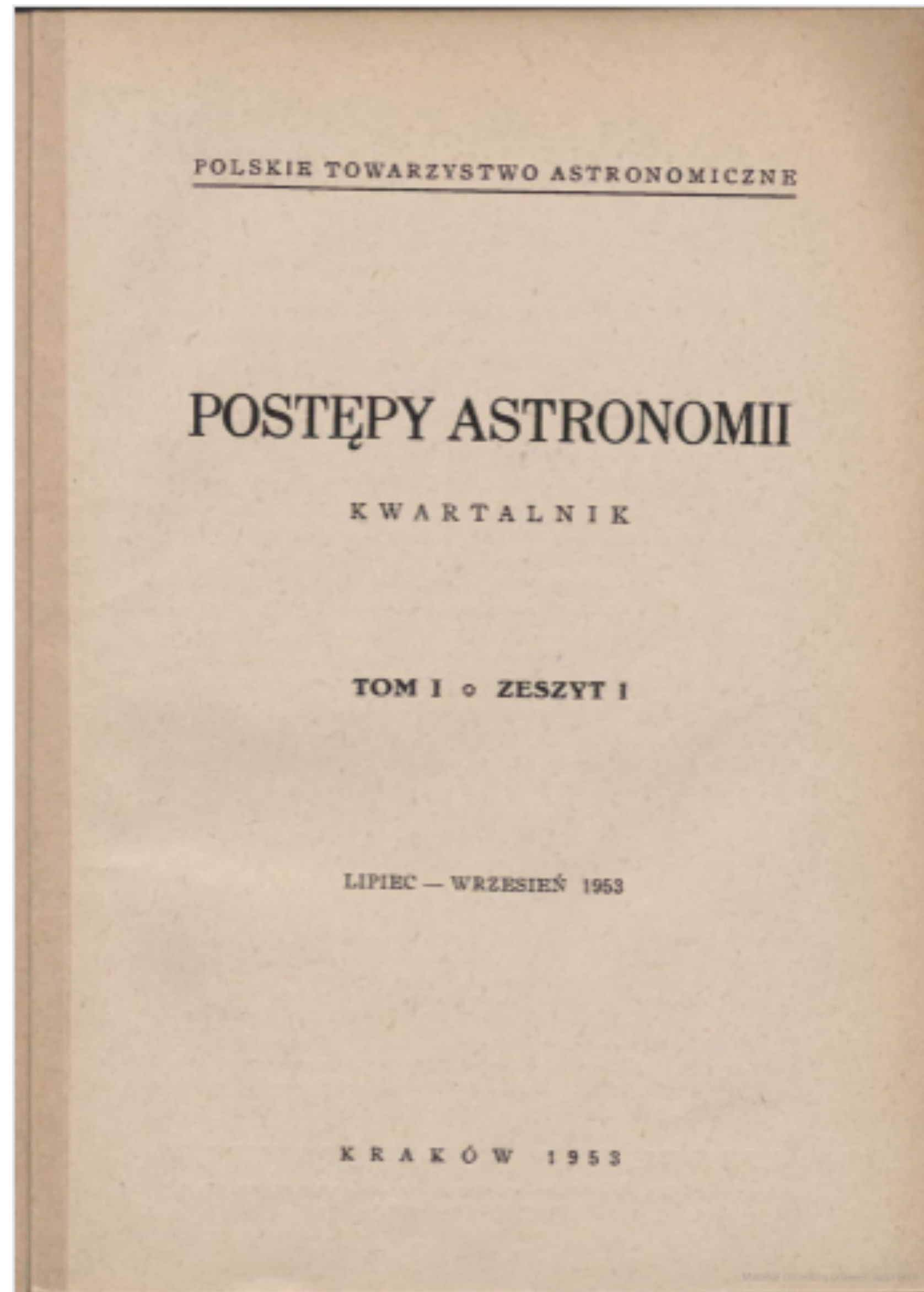
1948 - po powołaniu Komisji Statutowej przez Min. Oświaty
reaktywowano PTA

1950 - w Zjeździe uczestniczy 12 prominentnych radzieckich
astronomów („..wytworzona została silna więź między polskimi
obserwatoriami i astronomią radziecką.”)

1951 - na wspólnym posiedzeniu Zarządów PTA i PTMA E. Rybka
wygłosił referat „O potrzebie zjednoczenia towarzystw naukowych
w Polsce”

1953 - konferencja w rocznicę urodzin Kopernika z referatem
wprowadzającym: „Rozwój myśli materialistycznej w
astronomii do czasów współczesnych z uwypukleniem
znaczenia prac Kopernika”

1953 - S. Piotrowski zakłada pismo *Postępy Astronomii*

czerwiec 1954 - Obserwacje całkowitego zaćmienia Słońca w Polsce

Kilka niezależnych ekip w kraju, jedna na północny Kaukaz, dwa samoloty wojskowe

1957 - PTA ustanawia Nagrodę Młodych

Nagroda młodych Polskiego Towarzystwa Astronomicznego

Zarząd Polskiego Towarzystwa Astronomicznego w dniu 25 stycznia br. uchwalił ustanowienie dwu nagród za prace naukowe. Nagrodzone prace mają spełniać następujące warunki:

1. Praca ma być przyjęta do druku w „Acta Astronomica“; zgłoszenie pracy powinno nastąpić w okresie od 1 czerwca 1957 r. do 31 maja 1959 r. Praca może, ale nie musi być w tym czasie wydrukowana.

2. Autor (względnie wszyscy współautorowie) pracy powinni posiadać obywatelstwo polskie i nie mieć ukończonych 30 lat życia w chwili zgłoszenia pracy do Redakcji „Acta Astronomica“.

3. Praca powinna wykazywać inicjatywę i oryginalną myśl autora oraz stanowić wartościowy wkład w naukę.

Nagrody zostaną przyznane w ciągu trzech miesięcy od upływu wymienionego wyżej terminu zgłaszania prac w Redakcji „Acta Astronomica“. Wysokość pierwszej nagrody wyniesie 10 000 złotych, zaś drugiej 5000 złotych. Szczegółowy skład jury będzie ogłoszony później. W skład jego wejdą przedstawiciele Polskiego Towarzystwa Astronomicznego i redakcji „Acta Astronomica“.

**ZARZĄD
POLSKIEGO TOWARZYSTWA ASTRONOMICZNEGO**

1957 - PTA ustanawia Nagrodę Młodych

Nagroda młodych Polskiego Towarzystwa Astronomicznego

Zarząd Polskiego Towarzystwa Astronomicznego w dniu 25 stycznia br. uchwalił ustanowienie dwu nagród za prace naukowe. Nagrodzone prace mają spełniać następujące warunki:

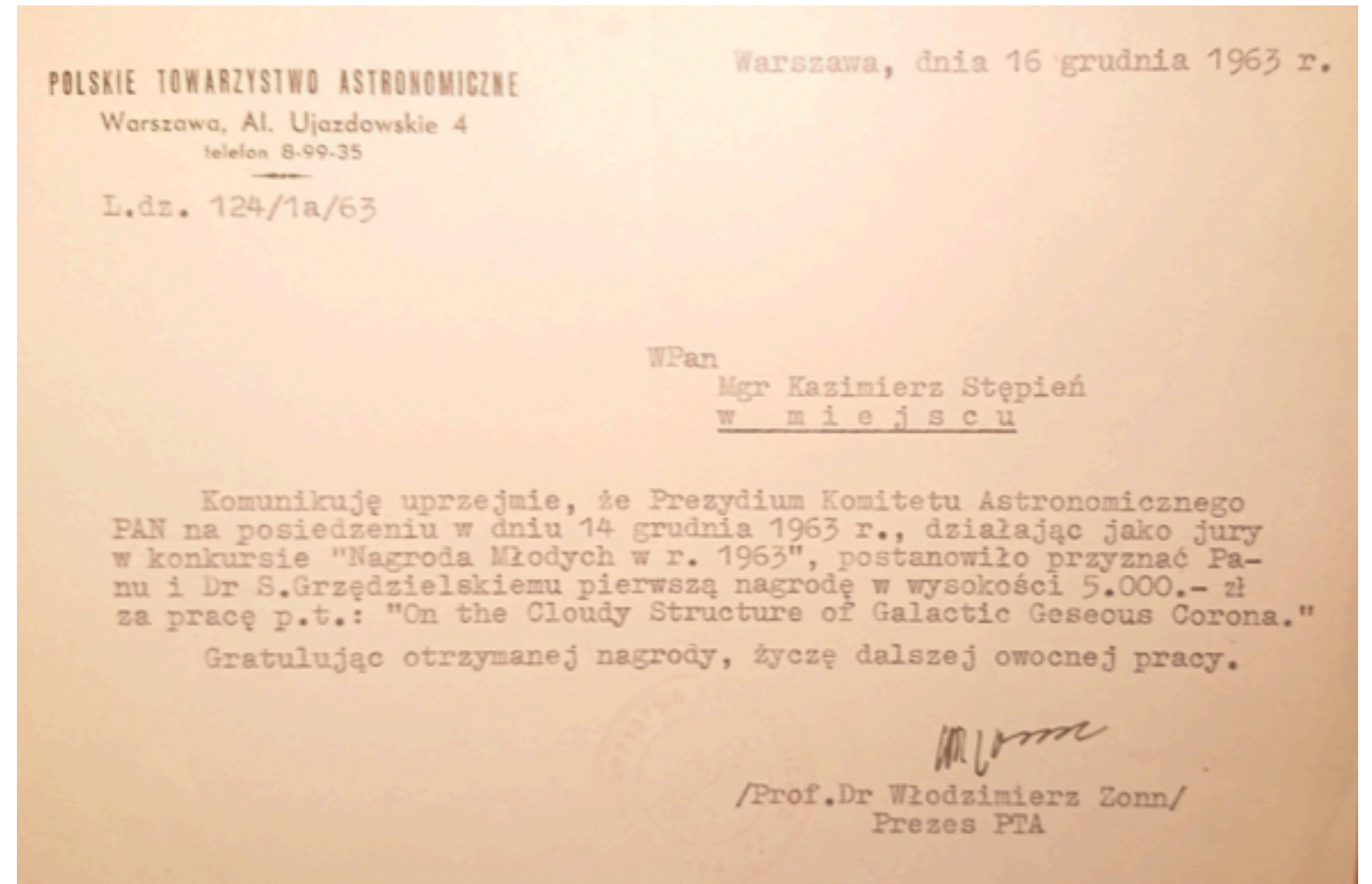
1. Praca ma być przyjęta do druku w „Acta Astronomica“; zgłoszenie pracy powinno nastąpić w okresie od 1 czerwca 1957 r. do 31 maja 1959 r. Praca może, ale nie musi być w tym czasie wydrukowana.

2. Autor (względnie wszyscy współautorowie) pracy powinni posiadać obywatelstwo polskie i nie mieć ukończonych 30 lat życia w chwili zgłoszenia pracy do Redakcji „Acta Astronomica“.

3. Praca powinna wykazywać inicjatywę i oryginalną myśl autora oraz stanowić wartościowy wkład w naukę.

Nagrody zostaną przyznane w ciągu trzech miesięcy od upływu wymienionego wyżej terminu zgłaszania prac w Redakcji „Acta Astronomica“. Wysokość pierwszej nagrody wyniesie 10 000 złotych, zaś drugiej 5000 złotych. Szczegółowy skład jury będzie ogłoszony później. W skład jego wejdą przedstawiciele Polskiego Towarzystwa Astronomicznego i redakcji „Acta Astronomica“.

ZARZĄD
POLSKIEGO TOWARZYSTWA ASTRONOMICZNEGO

1957 - PTA ustanawia Nagrodę Młodych

Nagroda młodych Polskiego Towarzystwa Astronomicznego

Zarząd Polskiego Towarzystwa Astronomicznego w dniu 25 stycznia br. uchwalił ustanowienie dwu nagród za prace naukowe. Nagrodzone prace mają spełniać następujące warunki:

1. Praca ma być przyjęta do druku w „Acta Astronomica“; zgłoszenie pracy powinno nastąpić w okresie od 1 czerwca 1957 r. do 31 maja 1959 r. Praca może, ale nie musi być w tym czasie wydrukowana.

2. Autor (względnie wszyscy współautorowie) pracy powinni posiadać obywatelstwo polskie i nie mieć ukończonych 30 lat życia w chwili zgłoszenia pracy do Redakcji „Acta Astronomica“.

3. Praca powinna wykazywać inicjatywę i oryginalną myśl autora oraz stanowić wartościowy wkład w naukę.

Nagrody zostaną przyznane w ciągu trzech miesięcy od upływu wymienionego wyżej terminu zgłaszania prac w Redakcji „Acta Astronomica“. Wysokość pierwszej nagrody wyniesie 10 000 złotych, zaś drugiej 5000 złotych. Szczegółowy skład jury będzie ogłoszony później. W skład jego wejdą przedstawiciele Polskiego Towarzystwa Astronomicznego i redakcji „Acta Astronomica“.

ZARZĄD
POLSKIEGO TOWARZYSTWA ASTRONOMICZNEGO

POLSKIE TOWARZYSTWO ASTRONOMICZNE

Warszawa, Al. Ujazdowskie 4
telefon 8-99-35

L.dz. 124/1a/63

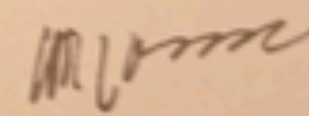
Warszawa, dnia 16 grudnia 1963 r.

WPan

Mgr Kazimierz Stępień
w m i e j s c u

Komunikuję uprzejmie, że Prezydium Komitetu Astronomicznego PAN na posiedzeniu w dniu 14 grudnia 1963 r., działając jako jury w konkursie „Nagroda Młodych w r. 1963“, postanowiło przyznać Panu i Dr S. Grzędzielskiemu pierwszą nagrodę w wysokości 5.000.- zł za pracę p.t.: „On the Cloudy Structure of Galactic Gaseous Corona.“

Gratulując otrzymanej nagrody, życzę dalszej owocnej pracy.

/Prof. Dr Włodzimierz Zonn/
Prezes PTA

	I st.	II st.	III st.
B. Paczyński	5	2	
S. Ruciński	3	4	1
J. Kałużny	2	2	

1958 - X Kongres MUA w Moskwie. Z Polski uczestniczyło około 70 osób, w tym 30-osobowa wycieczka PTA

1968 - Polska zamawia 2-m teleskop w Zakładach Karl Zeiss Jena

1968 - Polska zamawia 2-m teleskop w Zakładach Karl Zeiss Jena

**W 1970 r. zamówienie zostaje anulowane.
Płacimy gigantyczne odszkodowanie,
a teleskop trafia do Bułgarii**

1970 - rejs szkoleniowy około 30-tu astronomów
jachtem motorowym „Podhalanin”
na Kongres MUA w Brighton

**1973 - Nadzwyczajny Kongres MUA, 500-lecie urodzin
Mikołaja Kopernika, pięćdziesiąta rocznica
utworzenia PTA**

- 1973** - Nadzwyczajny Kongres MUA, 500-lecie urodzin
Mikołaja Kopernika, pięćdziesiąta rocznica
utworzenia PTA
- 1983** - PTA ustanawia Medal im. Włodzimierza Zonna

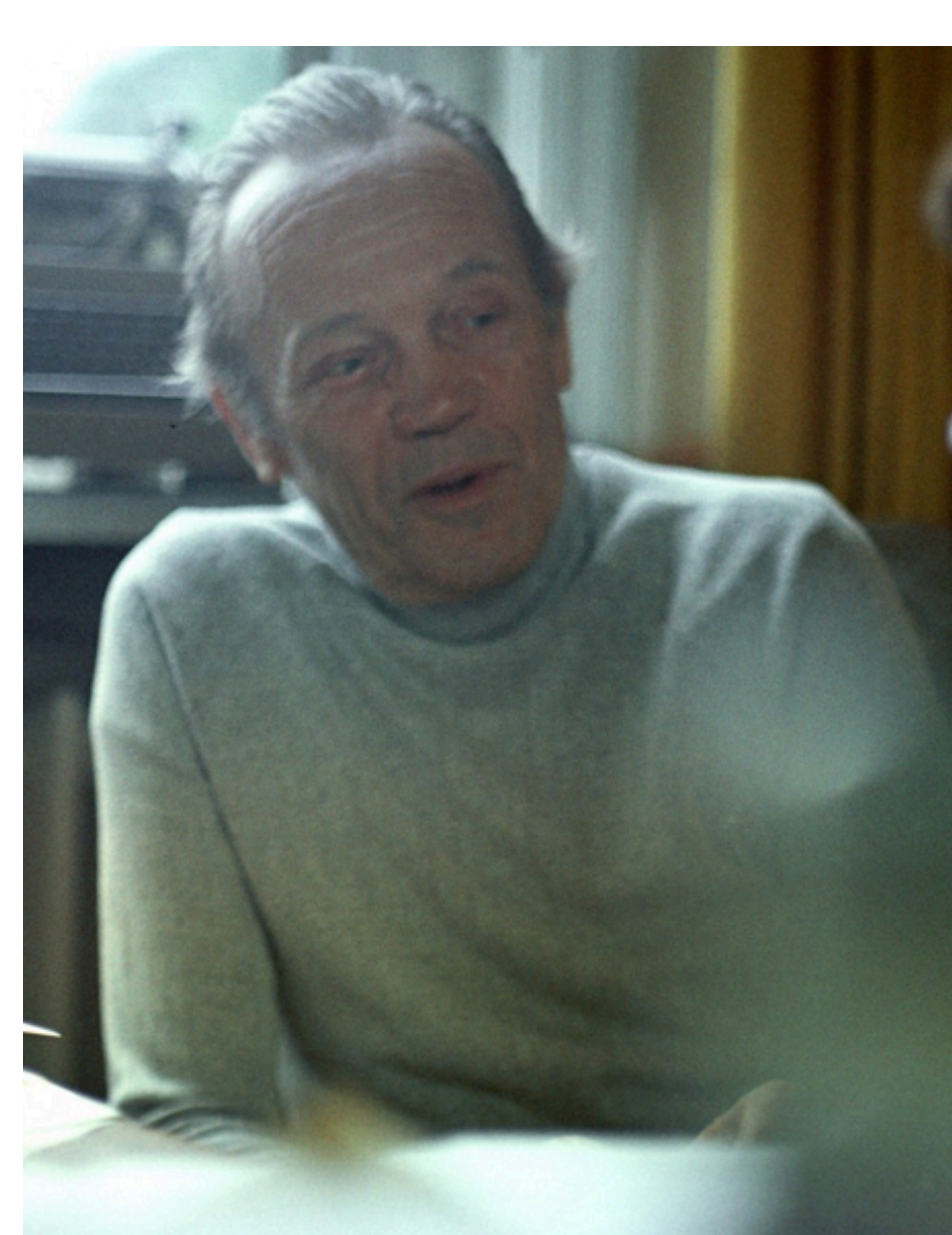
- 1973** - Nadzwyczajny Kongres MUA, 500-lecie urodzin Mikołaja Kopernika, pięćdziesiąta rocznica utworzenia PTA
- 1983** - PTA ustanawia Medal im. Włodzimierza Zonna
- 1998** - powstanie pisma „Urania - Postępy Astronomii”

- 1973** - Nadzwyczajny Kongres MUA, 500-lecie urodzin Mikołaja Kopernika, pięćdziesiąta rocznica utworzenia PTA
- 1983** - PTA ustanawia Medal im. Włodzimierza Zonna
- 1998** - powstanie pisma „Urania - Postępy Astronomii”
- 2011** - PTA ustanawia Medal Bohdana Paczyńskiego

- 1973** - Nadzwyczajny Kongres MUA, 500-lecie urodzin Mikołaja Kopernika, pięćdziesiąta rocznica utworzenia PTA
- 1983** - PTA ustanawia Medal im. Włodzimierza Zonna
- 1998** - powstanie pisma „Urania - Postępy Astronomii”
- 2011** - PTA ustanawia Medal Bohdana Paczyńskiego
- 2012** - Polska przystąpiła do ESA

- 1973** - Nadzwyczajny Kongres MUA, 500-lecie urodzin Mikołaja Kopernika, pięćdziesiąta rocznica utworzenia PTA
- 1983** - PTA ustanawia Medal im. Włodzimierza Zonna
- 1998** - powstanie pisma „Urania - Postępy Astronomii”
- 2011** - PTA ustanawia Medal Bohdana Paczyńskiego
- 2012** - Polska przystąpiła do ESA
- 2014** - Polska przystąpiła do ESO

- 1973** - Nadzwyczajny Kongres MUA, 500-lecie urodzin Mikołaja Kopernika, pięćdziesiąta rocznica utworzenia PTA
- 1983** - PTA ustanawia Medal im. Włodzimierza Zonna
- 1998** - powstanie pisma „Urania - Postępy Astronomii”
- 2011** - PTA ustanawia Medal Bohdana Paczyńskiego
- 2012** - Polska przystąpiła do ESA
- 2014** - Polska przystąpiła do ESO
- 2023** - obchody setnej rocznicy utworzenia PTA

Włodzimierz Zonn (1905-1975)
9 razy wybrany Prezesem PTA
w latach 1952-1975

Włodzimierz Zonn (1905-1975)
9 razy wybrany Prezesem PTA
w latach 1952-1975

Jerzy Stodółkiewicz (1933-1988)
7 razy wybrany Prezesem PTA
w latach 1975-1988

Włodzimierz Zonn (1905-1975)
9 razy wybrany Prezesem PTA
w latach 1952-1975

Jerzy Stodółkiewicz (1933-1988)
7 razy wybrany Prezesem PTA
w latach 1975-1988

Robert Głębocki (1940-2005)
3 razy wybrany Prezesem PTA
w latach 1989-1995

202? - lot w kosmos drugiego Polaka

202? - lot w kosmos drugiego Polaka

2123 - obchody dwusetnej rocznicy utworzenia PTA !!

Dziękuję